

**Державний професійно-технічний навчальний заклад
«Чернігівське вище професійне училище побутового обслуговування»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. директора ДПТНЗ «Чернігівське
вище професійне училище
побутового обслуговування»

 Вікторія МАЛОФЕЄНКО
«30» серпня 2023 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«ОСНОВИ КРЕСЛЕННЯ»

**Освітньо-професійна програма: «Перукарське мистецтво і декоративна
косметика»**

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

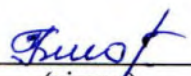
Спеціальність: 022 «Дизайн»

Робоча програма навчальної дисципліни складена на підставі ОПП «Технології
легкої промисловості»

Розглянуто та погоджено на засіданні циклової комісії «Природничо-математичного
циклу»

Протокол №1 від «29» серпня 2023 року

Голова циклової комісії

(підпис)

Наталія БИЧОК
Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Показник	Значення показника
Назва дисципліни	Основи креслення
Характеристика навчальної дисципліни	- Обов'язкова дисципліна - Дисципліна, що формують загальні компетентності
Освітній компонент	ОК 13
Кількість кредитів	
- за стандартом	2
- за ОПП (скорочений термін)	2
Кількість годин за навчальним планом:	
- Загальний обсяг	60
- Лекції	30
- Практичні заняття	18
- Самостійна робота	12
Метод підсумкового контролю	залік
Розподіл	
- за курсами	1 курс
- за семестрами	1, 2, семестри

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

- оволодіння базовими принципами креслення, включаючи використання різних інструментів і матеріалів;
- формування майбутніх фахівців умінь і знань щодо правил виконання, оформлень креслень;
- виконання та читання технічних та будівельних креслень;
- оволодіння практичних умінь і навичок, необхідних для виконання креслень;
- виконання геометричних побудов, наочних зображень і робочих креслень;
- розвиток просторового та логічного мислення;
- забезпечення подальшого професійного розвитку.

Завдання:

- вивчення базових правил та стандартів технічного креслення;
- формування навичок роботи з різними креслярськими інструментами та матеріалами;
- формування навичок побудови простих і складних геометричних фігур та деталей;
- оволодіння методами прямокутного проєкціювання;
- оволодіння методів побудови виглядів, розрізів та перерізів деталей;
- формування навичок планування будівельних об'єктів, включаючи розміщення приміщень, комунікацій та інших систем.
- розвиток вмінь ефективного використання набутих знань за професійним спрямуванням.

3. Структура навчальної дисципліни

№ п\п	Тема	Кількість годин			
		Всього годин	З них		
			Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота
1	Графічне оформлення креслень	12	7	4	1
2	Виконання та читання простих креслень	6	2	2	2
3	Проекціювання і графічні методи побудови зображень	11	5	2	4
4	Перерізи та розрізи під час виконання креслень предметів	9	5	2	2
5	АксонOMETричні проєкції. Технічний рисунок	9	4	4	1
6	Схеми по спеціальності	5	4	0	1
7	Будівельне креслення	8	3	4	1
Усього годин за курс:		60	30	18	12

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Графічне оформлення креслень.

Лекційні заняття. Правила оформлення креслень. Формати креслень. Рамки і основний напис креслення. Лінії креслення: найменування, основне позначення, товщина. Правила нанесення розмірів на кресленнях: лінійні розміри, кутові розміри, розміри діаметрів та радіусів. Масштаби креслень: масштаби зменшення та збільшення, масштаб натуральної величини. Креслярський шрифт.

Практичне заняття № 1. «Виконання ліній креслення».

Практичне заняття № 2. «Виконання написів креслярським шрифтом».

Самостійна робота. Написи на кресленні український та латинський алфавіти, арабські та римські цифри, значки та умовні позначення на кресленнях.

Тема 2. Виконання та читання простих креслень.

Лекційні заняття. Загальні рекомендації до виконання робочих креслень. Послідовність побудови плоских деталей.

Практичне заняття № 3. «Виконання креслення плоскої деталі».

Самостійна робота. Графічний склад зображень на кресленнях.

Тема 3. Проекціювання і графічні методи побудови зображень.

Лекційні заняття. Методи проекціювання: центральне проекціювання, паралельне косокутне та паралельне прямокутне проекціювання. Площини проекцій. Розташування виглядів на кресленні. Допоміжна пряма креслення. Проекції геометричних тіл. Послідовність побудови виглядів на кресленні

Практичне заняття № 4. «Побудова виглядів предметів по його наочному зображенню».

Самостійна робота. Проекції точок на поверхні предмета. Побудова третьої проекції по двом заданим. Взаємне розташування двох прямих. Різні способи задання площини на кресленні. Проекція відрізка і прямо.

Тема 4. Перерізи та розрізи під час виконання креслень предметів.

Лекційні заняття. Поняття про перерізи. Виконання та позначення переізів. Поняття про розрізи. Види розрізів. Позначення розрізів. Послідовність виконання перерізу та розрізу.

Практичне заняття № 5. «Виконання перерізу на кресленні».

Самостійна робота. Деякі умовності виконання перерізів. Поєднання вигляду з розрізом.

Тема 5. Аксонометричні проєкції. Технічний рисунок.

Лекційні заняття. Аксонометричні проєкції. Утворення аксонометричних проєкцій. Загальні відомості про аксонометричні проєкції. Положення вісей в ізометричній та фронтальній диметричній проєкціях. Побудова аксонометричних проєкції об'ємних предметів.

Практичне заняття № 6. «Виконання побудови ізометричної та фронтальної диметричної проєкції».

Практичне заняття № 7. «Виконання технічного рисунка предмета».

Самостійна робота. Побудова аксонометричних проєкцій плоских фігур, аксонометричні проєкції кіл.

Тема 6. Схеми по спеціальності.

Лекційні заняття. Схеми. Загальні відомості про схеми. Кінематичні схеми. Умовні графічні позначення для кінематичних схем.

Самостійна робота. Умовні графічні позначення для гідравлічних та пневматичних схем.

Тема 7. Будівельне креслення.

Лекційні заняття. Зміст та види будівельних креслень. Особливості будівельного креслення. Правила нанесення розмітів на будівельних кресленнях. Масштаби будівельних креслень.

Практичне заняття № 8. «Виконання креслення плану будівлі».

Практичне заняття № 9. «Оформлення папки з дисципліни «Основи креслення»».

Самостійна робота. Порядок читання будівельних креслень. Креслення плану цеху.

5. Тематичний план

№ теми	Кількість годин на тему	Назва теми	Кількість годин на урок	№ уроку	Назва теми уроку
1	11	Графічне оформлення креслень	2	1-2	Правила оформлення креслень. Формати креслень. Рамки і основний напис креслення.
			1	3	Лінії креслення: найменування, основне позначення, товщина.
			2	4-5	<i>Практичне заняття №1. «Виконання ліній креслення».</i>
			2	6-7	Правила нанесення розмірів на кресленнях: лінійні розміри, кутові розміри, розміри діаметрів та радіусів.
			1	8	Масштаби креслень: масштаби зменшення та збільшення, масштаб натуральної величини.
			1	9	Креслярський шрифт.
			2	10-11	<i>Практичне заняття № 2. «Виконання написів креслярським шрифтом».</i>
2	4	Виконання та читання простих креслень	1	12	Загальні рекомендації до виконання робочих креслень.
			1	13	Послідовність побудови плоских деталей.
			2	14-15	<i>Практичне заняття № 3. «Виконання креслення плоскої деталі».</i>

№ теми	Кількість годин на тему	Назва теми	Кількість годин на урок	№ уроку	Назва теми уроку
3	7	Проекціювання і графічні методи побудови зображень	2	16-17	Методи проекціювання: центральне проекціювання, паралельне косокутне та паралельне прямокутне проекціювання. Площини проєкцій.
			2	18-19	Розташування виглядів на кресленні. Допоміжна пряма креслення. Проекції геометричних тіл.
			1	20	Послідовність побудови виглядів на кресленні
			2	21-22	<i>Практичне заняття № 4. «Побудова виглядів предметів по його наочному зображенню».</i>
4	7	Перерізи та розрізи під час виконання креслень предметів	2	23-24	Поняття про перерізи. Виконання та позначення перерізів.
			2	25-26	Поняття про розрізи. Види розрізів. Позначення розрізів.
			1	27	Послідовність виконання перерізу та розрізу.
			2	28-29	<i>Практичне заняття № 5. «Виконання перерізу на кресленні».</i>
5	8	Аксонетричні проєкції. Технічний рисунок	1	30	Аксонетричні проєкції. Утворення аксонетричних проєкцій. Загальні відомості про аксонетричні проєкції. Положення вісей в ізометричній та фронтальній диметричній проєкціях.
			1	31	Побудова аксонетричних проєкції об'ємних предметів.
			2	32-33	<i>Практичне заняття № 6. «Виконання побудови ізометричної та фронтальної диметричної проєкцій».</i>

№ теми	Кількість годин на тему	Назва теми	Кількість годин на урок	№ уроку	Назва теми уроку
			2	34-35	Призначення технічного рисунка. Правила виконання технічного рисунка.
			2	36-37	<i>Практичне заняття № 7. «Виконання технічного рисунка предмета».</i>
6	4	Схеми по спеціальності	2	38-39	Схеми. Загальні відомості про схеми. Кінематичні схеми.
			2	40-41	Умовні графічні позначення для кінематичних схем.
7	7	Будівельне креслення	1	42	Зміст та види будівельних креслень. Особливості будівельного креслення.
			2	43-44	Правила нанесення розмітів на будівельних кресленнях. Масштаби будівельних креслень.
			2	45-46	<i>Практичне заняття № 8. «Виконання креслення плану будівлі».</i>
			2	47-48	<i>Практична робота № 9. «Оформлення папки з дисципліни «Основи креслення»».</i>

6. Перелік компетентностей відповідно ОПП «Технології легкої промисловості»

Загальні компетентності:

- ЗК3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК4 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні компетентності:

- СК1 Здатність використовувати набуті знання для вирішення професійних задач.
- СК4 Здатність організовувати заходи, спрямовані на покращення результатів власної діяльності і роботи інших.

7. Перелік результатів навчання відповідно ОПП «Технології легкої промисловості»

Результати навчання:

- РН3 Володіти навичками професійної діяльності, що забезпечують кваліфіковану участь у вирішенні виробничих питань, на всіх етапах проектування виробів легкої промисловості.
- РН5 Розробляти технічну документацію на етапах проектування виробів легкої промисловості, в тому числі за допомогою систем автоматизованого проектування.

8. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти з навчальної дисципліни «Основи креслення»
 для підготовки фахових молодших бакалаврів
 за спеціальністю 182 «Технології легкої промисловості»

Рівень навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти
Незадовільно	2	Здобувач освіти може описувати деякі об'єкти вивчення. Розпізнає інструменти та матеріали для виконання креслень, знає їх призначення Здобувач освіти має фрагментарні уявлення з предмета вивчення. Виконує елементарні прийоми роботи креслярським інструментом.
Задовільно	3	Здобувач освіти знає окремі факти, що стосуються навчального матеріалу. Відтворює навчальний матеріал з допомогою викладача. Виявляє здатність елементарно висловлювати думку. Здобувач освіти за допомогою викладача може виконувати незначну частину практичних робіт, або практичні роботи (креслення) містять багато суттєвих помилок.
Добре	4	Здобувач освіти самостійно і логічно відтворює навчальний матеріал, наводить приклади. Набуті знання і уміння використовує у стандартних ситуаціях. Здобувач освіти самостійно виконує практичні завдання відповідно інструкції. Практична робота (креслення) має незначні відхилення від нормативних показників. Читання креслень виконує з труднощами та помилками.
Відмінно	5	Здобувач освіти володіє глибокими знаннями і уміннями з предмета, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, самостійно використовує інформацію у відповідності з поставленими завданнями. Самостійно, правильно, в повному обсязі виконує практичні завдання за самостійно складеним планом. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається неточностей, які самостійно виявляє та виправляє. Виявляє пізнавально-творчий інтерес до обраної професії, нової техніки і технології.

9. Очікувані результати навчання з дисципліни

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Основи креслення» здобувачі фахової передвищої освіти повинні:

знати:

- вимоги до робочих креслень;
- основні правила і методи зображення просторових об'єктів на площинах проєкцій;
- основні методи проєціювання.
- способи побудови прямокутних проєкцій.
- способи виконання будівельних креслень.

вміти:

- оформлювати креслення від до правил та стандартів ;
- наносити розміри на кресленнях;
- виконувати та читати креслення;
- застосовувати отримані знання для вирішення творчих завдань.

10. Методи контролю результатів навчання

Поточний контроль:

- усне опитування;
- активна робота на заняттях;
- виконання практичних робіт;
- доповіді та презентації;
- виконання завдань самостійного опрацювання;
- фронтальне опитування.

Проміжний контроль:

- проведення контрольних тестів/робіт;
- тематичне оцінювання;
- виконання практичних робіт;
- доповіді та презентації;
- робота в малих групах;
- фронтальне опитування.

Підсумковий контроль:

- семестрове оцінювання;
- річне оцінювання;
- залік.

11. Методи навчання

- лекції, бесіди, пояснення;
- практичний показ/демонстрація;
- навчання за навчально-методичною літературою;
- дослідницький пошук за темами навчальної дисципліни;
- відеоконференції;
- онлайн-уроки на платформі Google Workspace при дистанційному/змішаному навчанні;
- практичні роботи;
- бліц-опитування.

12. Методичне забезпечення

- конспект лекцій;
- інструкції до практичних робіт;
- презентації;
- відеоролики;
- розроблені тести опитування;
- інтернет-ресурси;
- робочі зошити;
- власні напрацювання
- розроблені матеріали по курсу, які містяться в електронній бібліотеці ЧВПУ ПО;

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Обладнання:

1. Персональний комп'ютер, або ноутбук.
2. Периферійні пристрої:
  - Проектор.
  - Веб-камера.
  - Принтер.
  - Акустичні колонки.

Програмне забезпечення:

- Офісний пакет програм Microsoft Office.
- Хмарне середовище Google Workspace for Education Fundamentals.
- Онлайн застосунки для створення та редагування офісних документів: Google Документи, Google Таблиці, Google Презентації, Microsoft 365.

- Відео редактор CapCut.
- Захоплення екрану та створення скрінкастів BandiCam.
- Хмарне сховище Google Диск.
- Створення офлайн тестів: iTest, MyTestX.
- Онлайн конструктори тестів: Google Forms, портал Всеосвіта, Online Test Pad.

14. Рекомендована література

1. Антонович Є. А., Василюшин Я. В., Шпільчак В. А. Креслення: навч. посібник. / За ред. проф. Є. А. Антоновича. – Львів: Світ, 2006. – 512 с.
2. Волошкевич П. П., Бойко О.О., Паньків Х.З., Моторний А.В. Навчальний посібник. Креслення – перші кроки у мову інженерів – 114с.
3. Головачук І.П., Величко В.Л. Інженерна та комп'ютерна графіка. Конспект лекцій для студентів напряму підготовки 6.051003 «Приладобудування» денної та заочної форм навчання. Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2009. – 77 с.
4. Креслення. Навчальний посібник. 2019р., упорядник: Глушко Ю. Ю.
5. Креслення. Практичний довідник, Противень І.М. – 144с.
6. Сидоренко В.К. Технічне креслення. – Львів: Оріяна-нова, 2000. – 497 с.
7. Сидоренко В.К. Підручник для загальноосвітніх навч. закл. – К. Школяр 2004 – 239с.
8. Сидоренко В.К. Креслення з'єднань деталей / В.К. Сидоренко. – К. :Вища школа, 1993. – 138 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Навчальні матеріали курсу [Google Диск] – Режим доступу: https://drive.google.com/drive/folders/1RvC4FInmRd0q8RWi3zjZZMOZAo7CJCS0?usp=drive_link
2. Освітній портал Всеосвіта – Режим доступу: <https://vseosvita.ua/>
3. Освітній портал На Урок – Режим доступу: <https://naurok.com.ua/>
4. Дія Освіта – Режим доступу: <https://it-osvita.diia.gov.ua/>
5. Веб-портал Інституту модернізації змісту освіти – Режим доступу: <https://imzo.gov.ua/>